Veiligheidsregio Drenthe

Jaarstukken 2020

Brandweer, Crisisbeheersing, GHOR
Bedrijfsvoering en Financiën

VOORWOORD

Het bestuur van de VRD blikt terug op een uitzonderlijk jaar. In 2020 stond de “veiligheidsregio” opeens landelijk op de kaart in de coördinatie van de bestrijding van COVID-19.

De VRD heeft in samenwerking met gemeenten en partners hard gewerkt om de coronacrisis te bestrijden. Dit is een pandemie van ongekende omvang die ons telkens versteld deed staan. Het vroeg flexibiliteit, richting en uithoudingsvermogen. En dat vraagt het nog steeds.
Er is een crisisorganisatie opgezet die ook al tussentijds is geëvalueerd. Er is veel bestuurlijk afgestemd tussen de voorzitter van de veiligheidsregio en de burgemeesters.

Door de crisis is veel werk stil komen te liggen en bleek het regulier oefenen van brandweermensen kwetsbaar. Er wordt geprobeerd die achterstanden in 2021 deels weg te werken.

Medewerkers bedrijfsvoering hebben de crisisorganisatie en de medewerkers die vanuit huis werken digitaal gefaciliteerd. Onze waardering gaat uit naar deze inzet.

Het dagelijks bestuur

INLEIDING

Het jaar 2020 ging normaal van start, maar kantelde in maart als gevolg van COVID-19 en GRIP 4. Werkprocessen en middelen zijn op basis van kennis en ervaring goed te plannen en te voorspellen. Maar die voorspellende kracht bleek in de crisis weinig waard.

Dit jaarverslag is in de verleden tijd geschreven, inclusief de tekst over het functioneren in de coronacrisis. Deze activiteiten zijn niet gestopt en lopen ook in 2021 nog door.

Samenvattend zien we het volgende:

Cruciale reguliere werkprocessen
Een aantal werkprocessen binnen de VRD is cruciaal en moet onder alle omstandigheden doorgaan. Daar zijn de organisatie en de ondersteunende processen ook op ingericht.
Het gaat om:
- De paraatheid van de brandweer, de beschikbaarheid door middel van piketten en specialismen.
- Ondersteuning en logistiek: beschikbaarheid van persoonlijke beschermingsmiddelen, eerstelijns onderhoud, het verhelpen van storingen en het beheren van het C2000 en P2000 netwerk.
- Melding, opschaling en beheer van de meldkamer Noord-Nederland.
- De crisismanagementorganisatie en de ondersteuning daarvan.

Brandweer
Na de uitbraak van COVID-19 is de werkwijze van de brandweer aangepast. Dit is gedaan om het besmettingsgevaar voor hulpverleners en getroffenen zo klein mogelijk te maken. Een ingrijpende verandering, want de werkwijze en fysieke inrichting van de brandweer zijn gebaseerd op intensieve samenwerking in elkaars directe nabijheid.
- Er is een paraatheidsysteem opgezet. Dit systeem draagt bij aan het borgen van parate brandweerzorg bij uitval door ziekte van brandweervrijwilligers. De paraatheid was tijdens de eerste golf niet in gevaar, omdat veel vrijwilligers thuis werkten en dus snel inzetbaar waren. Er waren toen relatief weinig COVID-19 besmettingen in Drenthe.
- Er zijn nieuwe procedures ingevoerd. De kern daarvan is dat brandweerlieden voldoende afstand houden tot elkaar en hun omgeving om besmettingsgevaar te reduceren. Dit is een ingrijpende cultuurverandering en implementatie daarvan kostte veel tijd en energie.
- Kazernes, voertuigen en materieel zijn “coronaproof” gemaakt.

Door de COVID-19 crisis is een aantal werkprocessen stilgevallen of aangepast.
- Vakbekwaamheid brandweer en crisisbeheersing
  Er stond een veelheid aan oefeningen, trainingen en bijscholingen gepland. Veel hiervan zijn geannuleerd. Er zijn wel nieuwe vormen van trainingen ingezet, zoals webinars en online trainingen.

Nieuwe en andere werkzaamheden

- *Crisisorganisatie*
  De VRD faciliteert de crisisorganisatie in het kader van de GRIP 4 COVID-19, veel medewerkers van de VRD, GGD en gemeenten hebben een rol in de stafsecties en ondersteunende processen.
- *Huisvesting*
  De werklocatie in Assen is in maart zo ingericht dat deze kon functioneren als crisiscentrum. Hierbij zijn de regels van het RIVM goed gehanteerd. Vanaf mei zijn voorbereidingen getroffen om alle werklocaties geschikt te maken voor “het nieuwe normaal” in de 1,5 meter samenleving. De brandweerposten hebben elk een plan gemaakt hoe zij het beste kunnen omgaan met hun gebouw, ruimtes en werkwijzen om aan de richtlijnen te voldoen.
- *De organisatie in beweging*
  De VRD is een netwerkorganisatie in een snel veranderende omgeving die een grote mate van flexibiliteit, verandering en aanpassingsvermogen van de organisatie vraagt. De afgelopen jaren heeft de VRD geïnvesteerd om haar medewerkers en werkwijze zo flexibel en wendbaar mogelijk te maken. De coronacrisis heeft laten zien dat de VRD in crisistijd heel flexibel en wendbaar is. Zo zijn er bijvoorbeeld medewerkers ingezet bij de opbouw en ondersteuning van de corona-teststraten in Drenthe.
- *Financiën*
  Dat COVID-19 ook invloed heeft op de financiële situatie zal duidelijk zijn. Aan de ene kant zijn extra kosten gemaakt, aan de andere kant zijn kosten ook uitgesteld of helemaal niet gemaakt. De jaarrekening sluit met een positief resultaat van € 855.000,-.

Hieronder opgenomen is de afgesproken verantwoordingssystematiek met het ministerie van VWS inzake de meer- en minderkosten corona. De minderkosten worden bij de missielijnen toegelicht. De meerkosten bestaan met name uit extra externe inhuur, extra kosten ICT, extra kosten hulpmiddelen en aanpassingen huisvesting. Per saldo heeft de VRD minderkosten en kan er dus geen declaratie bij het ministerie ingediend worden.

Verantwoording meer- en minderkosten Corona gerelateerd	Kosten
Coronahotels/centra	-
Inkoop en distributie PBM	-
Overige specifieke meerkosten	
Brandweerzorg repressie/incidentbestrijding	-
Meldkamer	-
ROC (Opleidingen)	-
GHOR	-
Preventie	-
Crisisbeheersing & Rampenbestrijding	-
Risicobeheersing	-
Bevolkingszorg	-
Bedrijfsvoering	-335.000
Overige taken en activiteiten	
Subtotaal meerkosten	-335.000
Overige specifieke minder kosten	
Brandweerzorg repressie/incidentbestrijding	672.000
Meldkamer	-
ROC (Opleidingen)	-
GHOR	38.000
Preventie	-
Crisisbeheersing & Rampenbestrijding	46.000
Risicobeheersing	71.000
Bevolkingszorg	-
Bedrijfsvoering	223.000
Overige taken en activiteiten	-
Subtotaal minder kosten	1.050.000
Totaal voor 2020	715.000

1. WIJ TREDEN OP BIJ CALAMITEITEN

Bestrijding COVID-19
Vanaf het begin van 2020 is vanuit de VRD veel energie en mankracht ingezet voor de COVID-19 crisis. Dit zorgde voor werk buiten de gebaande paden, ook in avonden en weekenden. Er is een crisisorganisatie gevormd met medewerkers van de VRD, GHOR en gemeenten die onder leiding stond van twee operationeel leiders die zijn vrijgemaakt uit de reguliere organisatie.

De landelijke maatregelen en de vertaling naar de Drentse situatie legden een groot beslag op de organisatie.
De maatregelen werden vertaald in een model noodverordening, die regionaal weer werd aangepast en vastgesteld. Elke twee weken werd een vergadering van het Regionaal Beleidsteam van de Drentse burgemeesters, voorbereid, georganiseerd en afgewikkeld.
Er is extra expertise aangetrokken op bijvoorbeeld juridisch vlak om in te kunnen spelen op de vraagstukken die op de veiligheidsregio afkwamen.

Vanaf maart, toen de intelligente lockdown van kracht werd, kwam er een stortvloed aan vragen op de VRD en gemeenten af. Een team is ingericht om dagelijks deze vragen te duiden en te beantwoorden en deze duiding ook te delen met de gemeenten.

Vanuit het team communicatie zijn de landelijke communicatieboodschappen in de regio uitgezet en zijn vele persvragen en mediacontacten afgedaan.

Daarnaast is veel ondersteuning geleverd aan de GGD organisatie, aan de crisisorganisatie, de inrichting van systemen, maar ook in de voorbereiding en het opzetten van teststraten.

Repressie
De coronamaatregelen hadden impact op de repressieve brandweerzorg. Zo zijn medewerkers, die normaal de repressieve brandweerzorg ondersteunen, ingezet voor crisistaken. Ook werd het een uitdaging om het primaire proces van incidentbestrijding en opleiden & oefenen op een verantwoorde wijze te laten functioneren. Voor incidentbestrijding is voortdurend gemonitord hoe het met de paraatheid stond. Deze paraatheid is in 2020 goed geweest, omdat brandweervrijwilligers meer thuiswerkten en snel inzetbaar waren. De uitruk is op allerlei fronten (zoals beschermingsmiddelen en samenstelling brandweervoertuigen) aangepast om de kans op besmetting zo klein mogelijk te maken.

Vakbekwaamheid
Vanwege de coronacrisis waren oefeningen, opleidingen en bijscholingen begin 2020 niet doorgegaan. Vanaf begin juni zijn de werkzaamheden in aangepaste vorm weer opgestart, maar deze moesten eind september weer stilgelegd worden vanwege de opkomende tweede golf. Opleidingen die een directe bijdrage leverden aan het primaire brandweerproces gingen met inachtneming van extra maatregelen wel door. Regionale bijscholingsactiviteiten en realistisch oefenen zijn verschoven naar 2021. Op basis van het risiconiveau in Drenthe werd halverwege november elementair oefenen met maximaal 10 personen van de eigen post weer toegestaan.

Brandweerzorg nu en in de toekomst experimenten
De beleidsontwikkeling op het gebied van brandweerzorg heeft grotendeels stilgestaan in 2020. Wel is een aantal zaken in beweging gezet.

- *Basisprincipes brandbestrijding*
  Op basis van eerdere kennis heeft de brandweer zichzelf aangeleerd dat snel handelen altijd de beste oplossing is, ook als de brandhaard binnen is. Sinds het ongeluk in De Punt (2008) is hier verandering in gekomen. Op basis van deze ervaring zijn nieuwe tactieken ontwikkeld. Deze tactieken zijn middels onderzoek verder uitgediept en uitgewerkt. Dit heeft geleid tot een nieuwe set basisprincipes voor brandbestrijding. Brandweermensen werden hierop bijgeschoold en ook het materieel en procedures werden hierop aangepast. Een grote operatie die door de crisis vertraging heeft opgelopen, maar niet stilstaat.

- *Taakdifferentiatie*
  De rechtspositie van de brandweervrijwilliger staat onder druk. Er is momenteel te weinig verschil tussen de eisen aan vrijwillige- en beroepsbrandweermensen, waardoor de verschillende wijzen van aanstelling niet gerechtvaardigd zijn. Om vrijwilligheid bij de brandweer te kunnen behouden is in opdracht van de minister van Justitie &Veiligheid een landelijke denktank opgestart die onderzoek doet naar taakdifferentiatie bij de brandweer. De Drentse brandweervrijwilligers zijn actief betrokken bij dit onderzoek. Zo heeft zo'n 40% van de collega's uit Drenthe een landelijke opiniepeiling ingevuld. Daaruit blijkt dat brandweermensen in Drenthe welwillend tegenover taakdifferentiatie staan. Dit krijgt in 2021 een vervolg.

- *Minder belastende opleidingen*
  De Nederlandse brandweer kent een hoge kwaliteitstandaard wat resulteert in hoge eisen voor de opleiding en oefening van de brandweerlieden. Dit werpt drempels op voor mensen in de samenleving die (nog) willen bijdragen aan brandweerzorg. Er zijn op dit moment twee initiatieven om deze drempels te verlagen:
  - In de "proeftuin" brandweerpost Gasselternijveen is in samenwerking met de BON een modulaire opleiding gestart waarbij de vrijwilliger gedeeltelijk taken kan verrichten voor de brandweer.
  - In Drenthe draait sinds eind maart 2019 een proef waarin brandweervrijwilligers alleen de functie chauffeur vervullen en niet meer standaard gecombineerd met manschap. Drenthe heeft op dit moment meerdere chauffeurs die volgens deze werkwijze optreden. Landelijk zijn op dit moment 55 reacties verzameld en de proef wordt 1 september 2021 afgesloten en geëvalueerd. Resultaten worden dan gedeeld.

Digitaal oefencentrum

Omdat het fysiek oefenen werd stilgelegd, is de VRD gestart met online webinars. In zeer korte tijd is een studio ingericht in Klazienaveen van waaruit is begonnen met uitzenden. De webinars werden goed ontvangen en kwam deze vorm van oefenen en verbinding leggen snel op gang. Ook andere teams binnen de VRD pakten dit op en werd dit proces gezamenlijk verder geprofessionaliseerd. Deze vorm van verbinden is gemeengoed geworden.
Digitaal oefenen is niet nieuw bij de brandweer. Oefenen in virtuele scenario's bestaat al vrij lang en het realistisch gehalte van dit soort oefeningen neemt snel toe. De crisis heeft digitaal oefenen een duw gegeven, die we ook na de crisis willen vasthouden. Voorheen werd bijscholing aanboden door fysiek aanwezig te zijn op posten en het oefencentrum, dit wordt in de toekomst vaker digitaal aangeboden. De komende jaren worden gebruikt om een goede balans te vinden tussen fysiek en digitaal oefenen. Ook de medewerkers van vakbekwaamheid gaan hierin mee en moeten daarin bijgeschoold worden. De eerste stappen hierin zijn in 2020 gezet.

Oprichten flexibele teams en efficiënter inzet beroeps

- *Structurele inzet vanuit post 37 in Assen*
  "Post 37" is in 2020 volledig op sterkte gekomen. Het is een groep flexibel inzetbare brandweermensen met een andere hoofdbetrekking binnen de VRD. Momenteel wordt de groep ingezet binnen de dagdienst van brandweerpost Assen-West. Dit heeft tot gevolg dat de inhuur van vrijwilligers, om gaten in het rooster te dichten, is gedaald met gemiddeld 1,5 persoon per dag. In 2020 bleek deze werkwijze een succes waardoor deze flexibele groep brandweermensen ook op andere plaatsen kan worden ingezet, zoals de 24-uursdienst in Emmen en vrijwillige posten met incidentele tekorten.

- *Geografische alarmering OVD piket*
  In navolging van de brandweerposten is in 2020 een pilot voor geografische alarmering voor OVD-en voorbereid, zodat deze sneller ter plaatse zijn. In eerste instantie geldt dit alleen binnen de regio, maar met de ambitie om dit uiteindelijk via interregionale samenwerking te organiseren. Er is draagvlak onder deelnemers en de technische voorbereidingen zijn gereed. Begin 2021 wordt gestart met het dynamisch alarmeren van Drentse OVD-en.

- *Uitruk op maat*
  De werkwijze "uitruk op maat" is sinds eind maart 2019 geïmplementeerd in Drenthe. De ontwikkeling heeft niet stilgestaan. Inmiddels zijn 14 van de 36 Drentse brandweerposten opgeleid en kunnen hierdoor onder bepaalde voorwaarden ook brandweerzorg verlenen als er niet de standaard zes, maar vier mensen beschikbaar zijn. In 2020 zijn de werkafspraken met Veiligheidsregio Fryslân, Veiligheidsregio Groningen en de Meldkamer Noord-Nederland meer op elkaar afgestemd waardoor interregionaal samenwerken eenvoudiger is. De geplande risico-inventarisatie & evaluatie in 2020 is grotendeels voorbereid. De uitvoering staat gepland voor 2021.

Veilige Publieke Taak

VPT is in Drenthe sinds 2015 een intensief programma waar alle posten kennis mee hebben gemaakt. Er zijn in 2020 geen opvallende incidenten of aangiftes gemeld. Dat betekent niet dat er geen grensoverschrijdend gedrag van het publiek heeft plaatsgevonden, het wordt niet altijd gemeld.
De trainingen hebben in 2020 niet plaatsgevonden vanwege de COVID-19 maatregelen. Bij de monodisciplinaire en multidisciplinaire voorbereiding van de jaarwisseling is het onderwerp wel nadrukkelijk aan de orde geweest.

Toekomstbestendig brandweermaterieel

In 2020 is het materiaal voor brandbestrijding beter afgestemd op de basisprincipes brandbestrijding. Alle blusvoertuigen in Drenthe zijn voorzien van een andere set slangen en toebehoren, passend bij de basisprincipes brandbestrijding. Hiermee kan er veiliger en effectiever worden opgetreden bij offensieve (binnen)brandbestrijding. Bij de aanbesteding van nieuwe blusvoertuigen zijn deze principes verder doorgevoerd, zodat de blusvoertuigen nog beter uitgerust zijn voor hun taak; nu maar ook in de toekomst.

PPMO

De aantallen PPMO zijn vergelijkbaar met voorgaande jaren. Door COVID-19 hebben de keuringen in het 1ste en 2de kwartaal een tijdje stilgelegen. De keuringen die geen doorgang konden krijgen, zijn in het 3de en 4de kwartaal weer ingehaald. Deze inhaalslag is ook zichtbaar in de cijfers van de laatste twee kwartalen.

Ten opzichte van voorgaande jaren zien we een stijging van het aantal tijdelijk ongeschikt voor de functie (O1). Wij kunnen - in het kader van de privacy - niet duidelijk aangeven waardoor deze stijging wordt veroorzaakt. Het vermoeden is dat de gestelde doelen bij een tijdelijk geschikt onder voorwaarden (G2) niet gehaald zijn en dat resulteert uiteindelijk in een O1. Daarnaast waren er door de coronamaatregelen weinig oefenmomenten. Dat kan tot oorzaak hebben dat er meer fouten werden gemaakt op de brandbestrijdingsbaan. Om mensen goede begeleiding te bieden na een G2 of een O1 kunnen zij ondersteund worden door twee vitaliteitscoaches. Deze ondersteuning wordt erg gewaardeerd.

Cijfers PPMO

Kwartaal	1e	2e	3e	4e
Geschikt (G1)	65	72	101	125
Geschikt onder voorwaarden (G2	5	5	17	15
Tijdelijk ongeschikt (O1)	5	10	11	19
Blijvend ongeschikt (O2)	0	0	0	0
Geen uitslag	0	0	0	0
Totaal	75	87	129	159

Uitrukgegevens

	2020
Aantal incidenten (incl. buitenregionaal)	3375
Opschaling Middelbrand	110
Opschaling Grote Brand	22
Opschaling Zeer grote brand	17
Gemiddelde Opkomsttijd PRIO1 / Brand en Brandalarm	10:09
Opkomsttijd <15 minuten PRIO1 / Brand en Brandalarm	93%
Opkomsttijd 15-18 minuten PRIO1 / Brand en Brandalarm	5%
Opkomsttijd >=18 minuten PRIO1 / Brand en Brandalarm	2%
GRIP 1	8
GRIP 2	1
GRIP 3	0
GRIP 4	1
GRIP 'op maat'	2

BON

Ook voor Brandweeropleidingen Noord (BON) was 2020 een bewogen jaar. Telkens weer moest ingespeeld worden op de steeds wijzigende omstandigheden waarin oefeningen en opleidingen wel of niet konden plaatsvinden. Dit heeft een groot beroep gedaan op de flexibiliteit van de BON en haar medewerkers, maar ook op de mensen van vakbekwaamheid in de deelnemende regio's. In 2020 is daarnaast onder leiding en na initiatief van de nieuwe directeur in een projectgroep van de 3 noordelijke regio's en de BON constructief samengewerkt aan een projectplan voor een stabielere basis voor de bedrijfsvoering van de BON. Dat heeft consequenties voor zowel de interne bedrijfsvoering, als ook op de mate waarin de BON haar diensten kan aan bieden aan andere partijen dan de genoemde regio's. De 3 regio's hebben zich geconformeerd aan de doelstelling om minder gebruik te maken van externe partijen om daar te gaan oefenen waardoor de bezetting en daarmee het resultaat een belangrijke impuls krijgt. Ook is afgesproken de locatie Zuidbroek af te stoten, omdat deze niet meer rendabel ingezet kon worden. Omdat hierdoor de druk op de locatie Wijster groter is geworden, maar ook het rendement beter uitpakt, kan en moet afscheid genomen worden van een deel van diensten voor de eerder genoemde andere partijen. In 2021 zal uitvoering aan het projectplan worden gegeven en zullen de ontwikkelingen gevolgd en indien nodig bijgestuurd worden.

Crisisbeheersing

De buitengewone crises van 2020: de camping in Anloo, boerendemonstraties, droogte en natuurlijk de COVID-19 crisis hebben laten zien dat de crisisorganisatie in Drenthe daadwerkelijk de flexibele en wendbare organisatie is geworden die beoogd werd. Het afgelopen jaar is meer en intensiever dan ooit samengewerkt in een breed netwerk van bekende en voorheen onbekende organisaties. Ook op het gebied van informatiemanagement en bovenregionale samenwerking zijn grote stappen gezet.

Het ondersteunen van de COVID-19 crisisorganisatie heeft logischerwijs de grootste capaciteit gevraagd. Daarnaast zijn binnen het reguliere jaarprogramma meerdere evaluaties en onderdelen van het (multidisciplinair) opleiden, trainen en oefenprogramma uitgevoerd. Dit gebeurde veelal in een digitale vorm.

Evaluaties

De volgende evaluaties zijn in 2020 afgerond:

- situatie Camping Anloo
- tussenevaluatie COVID-19
- treinincident Hooghalen
- RVT droogte
- brand Nieuw-Roden
- explosie Coevorden

Opleiden, trainen oefenen

Het oefenprogramma van zowel de multidisciplinaire crisisorganisatie als de gemeentelijke processen werd sterk beïnvloed door de COVID-19 maatregelen. Wel heeft aan het begin van het jaar nog de training nafase plaatsgevonden. In aangepaste vorm zijn door het jaar heen nog basiscursussen crisisbeheersing en diverse trainingen en bijeenkomsten voor crisiscommunicatie medewerkers gehouden. Ook zijn vanwege de noodzaak om met veel partijen samen te werken in de crisisorganisatie een hoop nieuwe collega's van binnen en buiten de organisatie bijgeschoold in het gebruik van LCMS.

GRIP incidenten en opschaling op maat

Datum	Incident	Locatie	Gemeente	GRIP
29-01 grip 1	Camping Anloo	Anloo	Aa en Hunze	2
01-02 grip 2				
13-03	COVID-19	Wereldwijd	Drenthe	4
18-03	Brand Attero	Wijster	Midden-Drenthe	1
05-04	Natuurbrand Alteveer	Alteveer	Noordenveld	1
06-04	Natuurbrand Elim	Elim	Hoogeveen	1
Mei-aug	Droogte	Drenthe breed	Drenthe breed	RVT
18-06	Brand Bikestore/bedrijfsverzamelgebouw	Roden	Noordenveld	1
24-06	Brand Doc Kaas Zuivelpark	Hoogeveen	Hoogeveen	1
16-07	Brand loods	Valthermond	Borger-Odoorn	1
21-07	Brand forensische kliniek	Assen	Assen	1
01-08	Brand autodemontagebedrijf	Hoogeveen	Hoogeveen	1

GHOR

Vanaf januari 2020 is de GHOR betrokken bij het bestrijden van COVID-19. In eerste instantie alleen vanuit de witte (geneeskundige) kolom, later ook multidisciplinair binnen GRIP 4. Sinds de opschaling naar GRIP 4 is ook de crisisorganisatie van de GHOR actief.

GHOR activiteiten COVID-19 crisis

De GHOR vertegenwoordigt het zorgnetwerk richting de veiligheidsregio en het openbaar bestuur en zorgt voor afstemming tussen de veiligheidsregio en de zorgsector.
De GHOR bracht in de crisis informatie bij elkaar vanuit de verschillende partners voor duiding en advisering richting de veiligheidsregio en vice versa en had daarvoor een plek in de crisisorganisatie en diverse overleggen.

Daarnaast verbindt de GHOR alle partners binnen de witte kolom met elkaar en zorgt voor monitoring van de totale zorgketen met als doel de zorgcontinuïteit te waarborgen in de regio. Dit bestond uit de volgende activiteiten:

- Binnen de witte kolom werd de GHOR vertegenwoordigd in diverse werkgroepen en overleggen waaronder het Noord-Nederlands strategisch kernteam ROAZ/GHOR (ROAZ = Regionaal Overleg Acute Zorg).
- De GHOR had samen met het ROAZ een coördinerende rol ten aanzien van tekorten aan persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) bij de acute en niet-acute zorginstellingen. In de eerste golf distribueerde de GHOR de persoonlijke beschermingsmiddelen in de regio en adviseerde / stimuleerde zorginstellingen (care en cure) over adequate voorbereiding PBM. In de tweede golf bracht de GHOR in overleg met ROAZ-deelnemers in beeld hoe het stond met de beschikbaarheid van PBM in de regio, monitorde en maakte gezamenlijke planvorming hoe om te gaan met eventuele tekorten in de regio, maar distribueerde niet meer.
- De GHOR droeg bij aan de landelijke zorgmonitor niet acute zorg, die de beschikbaarheid van zorgpersoneel en bedden in beeld bracht. Hiervoor is het Regionaal Overleg Niet Acute Zorg (RONAZ) ingericht.
- Samen met de gemeente Assen heeft de GHOR kleinschalige faciliteiten voor quarantaine en isolatie (QIF-locaties) op wijkniveau georganiseerd. Voor de drie noordelijke regio's samen is grootschalige opvang voor quarantaine en isolatie gerealiseerd.
- Tenslotte bereidde de GHOR zich voor op het noodscenario van beddentekort in ziekenhuizen en trof daarvoor voorzieningen.

Beperkte uitvoering reguliere taken

Toen bleek dat de crisis lang zou gaan duren, heeft de GHOR ervoor gekozen niet te blijven werken met de piketfunctionarissen, maar de inzet ten behoeve van COVID-19 te halen uit het reguliere GHOR team. Een aantal reguliere werkzaamheden is hierdoor niet uitgevoerd. Van de reguliere werkzaamheden vond onder andere wel regulier crisismanagement plaats en opleiden, trainen en oefenen ten dele. Er zijn ook diverse nieuwe GHOR-crisisfunctionarissen opgeleid.

Niet uitgevoerde plannen

In 2020 waren er in het GHOR-team meerdere personele wisselingen en drie langdurig zieken (waaronder de manager). In een klein team heeft dat grote impact. Hierdoor heeft het deel van het team dat nog over was, zich moeten focussen op COVID-19 en zijn de hieronder genoemde onderwerpen uit de begroting blijven liggen:

- Inzichtelijk maken van de doelgroep minder zelfredzamen die specifieke ondersteuning en hulp nodig hebben, zoals mensen die thuis of in een instelling (medische) zorg ontvangen. Doel hiervan is dat bij een ramp of crisis een handelingsperspectief kan worden gegeven die aansluit bij deze doelgroep.
- Met ketenpartners het zorgprofiel opstellen. Het zorgrisicoprofiel beschrijft en duidt de aannemelijkste risico's voor de spoedeisende medische hulpverlening en publieke geneeskundige zorg.

2. WIJ VERGROTEN DE BEWUSTWORDING OVER FYSIEKE VEILIGHEID

Brandveilig leven

De lessen op scholen zijn in 2020 grotendeels komen te vervallen vanwege de crisis. Wel zijn er mooie nieuwe initiatieven ontstaan. Zoals b.v. "De brandwee®tjes van de dag", dit zijn online lessen voor basisscholen die door Brandweer Nederland zijn overgenomen en worden aangeboden op haar website. Deze online toepassing wordt ook in 2021 gecontinueerd.

Zeker vermeldenswaardig is de rebuspuzzel in het Dagblad van het Noorden van 8 oktober 2020 in samenwerking met Veiligheidsregio Groningen. Met het oplossen van de puzzel werden verborgen woorden ontdekt die te maken hebben met brand. Hiermee konden lezers een uitgebreide woningcheck winnen.

Controle en toezicht op brandveilig gebruik

De controles brandveilig gebruik zijn vanaf 1 juni, na de eerste lockdown, voorzichtig weer opgestart tot ongeveer eind september. Vanaf begin oktober is weer gestopt vanwege de strengere coronamaatregelen.
Bij toezicht brandveilig bouwen zijn alleen de urgente zaken doorgegaan, dat gaat bij nieuwbouw om de noodzakelijke bouwcontroles en bij de bestaande bouw alleen de controles op verzoek van een gemeente. Daarnaast zijn diverse medewerkers anders ingezet vanwege de crisis, bijvoorbeeld in de ondersteuning van de GGD of ondersteuning van de bedrijfsvoering.

Invoering van de Omgevingswet

Binnen het omgevingsplatform Drenthe werken gemeenten, VRD, RUD, GGD en waterschappen nauw samen aan de implementatie van de Omgevingswet. Deze werkzaamheden zijn ook in 2020 digitaal doorgegaan. Subgroepen leverden diverse deelproducten op, zoals de processchema's rond vooroverleg en vergunningverlening. Met deze schema's kan een vergunning niet meer in 26 weken, maar in 8 weken worden afgegeven. Ook is er gewerkt aan zogenaamde omgevingstafels. Dit is een samenwerkingsvorm die een integrale afweging mogelijk maakt met als uitgangspunt: "hoe kunnen we een initiatief mogelijk maken?"

Vernieuwing openbaar meldsysteem (OMS)

Eind juli is de concessieovereenkomst met Robert Bosch BV voor het leveren van OMS-diensten aan gebouwgebruikers in Noord-Nederland van rechtswege beëindigd. Vanaf medio 2019 heeft VRD samen met Veiligheidsregio Fryslân en Veiligheidsregio Groningen hard gewerkt om het mogelijk te maken dat de Meldkamer Noord-Nederland vanaf dat moment de beschikking had over een systeem waarop meerdere OMS-dienstverleners zouden kunnen aansluiten. Dit is gelukt met het 'alarm management systeem' (AMS), dat is ontwikkeld in samenwerking met Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland. Via de gerealiseerde marktwerking zijn de prijzen voor alle OMS-gebruikers met 50% tot 70% gedaald.

3. WIJ ZIJN ONDERDEEL VAN DE SAMENLEVING

Drentse inwoners als hulpverlener
In de zoektocht naar nieuwe vormen van brandweerzorg wordt onder andere gekeken naar “buurt BHV”-achtige vormen. Het voornemen om in contact te komen met de samenleving door een burgerpanel te vormen, is vanwege de coronacrisis nog niet uitgevoerd.
In plaats daarvan heeft VRD meegewerkt met een hackathon over ‘Inclusive Safety Community’. Dit heeft interessante ideeën opgeleverd om burgers met de juiste vaardigheden te betrekken in de hulpverlening. Hierdoor kan sneller hulp geboden worden; nog vóór de hulpdiensten ter plaatse zijn. Samen met de bedenkers wordt gewerkt aan kleinschalige experimenten in de praktijk.

Energietransitie en duurzaamheid
In 2020 heeft de VRD drie energie neutrale voertuigen aangeschaft als persoonlijk dienstvoertuig. Met deze aanschaf beschikt de VRD over zes elektrische aangedreven voertuigen die als pilot worden ingezet om de medewerkers te laten wennen aan het rijden met elektrische voertuigen. Met de aanschaf van deze voertuigen voldoet de VRD aan het uitgangspunt om vanaf 1 januari 2020 geen dienstvoertuigen aan te schaffen op fossiele brandstoffen en ondersteunt hiermee het verduurzamen van het wagenpark van de brandweer.

De brandweer gaat in de toekomst alleen nog rijden op geverifieerde automatische brandmeldingen

In november werd een webinar georganiseerd voor branddetectiebedrijven en installateurs. Hierin werd uitgelegd dat de brandweer in de nabije toekomst alleen nog rijdt op geverifieerde automatische meldingen.

In het webinar werd uitgelegd waarom we dit gaan doen, dat het wettelijk is toegestaan, hoe de OMS gebruiker de melding zelf kan verifiëren en dat invoering maatwerk wordt.

Waterstofwijk Hoogeveen
In 2020 is met diverse partijen zoals de gemeente Hoogeveen, BAM, N-Tra én de VRD gepraat over de waterstofwijk Nijstad te Hoogeveen. Uitgangspunt blijft dat de veiligheidsrisico's bij gebruik van waterstof gelijk of kleiner moeten zijn dan de risico's bij gebruik van aardgas. De VRD zoekt hiervoor ook afstemming in een breder netwerk met onder andere Instituut Fysieke Veiligheid (IFV), Brandweer Nederland, Entrance, de gemeente Hoogeveen en andere veiligheidsregio's.

Naast de nieuwbouwwijk wordt een schouw georganiseerd in de bestaande woonwijk Erflanden. Hierbij wordt gekeken naar de gasapparatuur, de cv-ketel, de binnenleiding, de meterkast, de gasmeteropstelling en de kruipruimte.

Huisvesting
Implementatie aanbevelingen RI&E
Vanuit de aanbevelingen van de RI&E zijn de verbouwingen van de posten Veenhuizen, Norg, Peize, Zwinderen en Zweeloo afgerond. Er zijn aanpassingen gedaan in de kleed- en/of sanitaire ruimtes. Daarnaast zijn er voorbereidingen getroffen voor aanpassingen en uitbreiding van de post Smilde en de nieuwbouw van de drie posten Vries, Eelde en Zuidlaren in de gemeente Tynaarlo.

Nieuwbouw Hoogeveen
Vanuit de gemeente Hoogeveen zijn de nieuwbouwplannen voor de locatie Hoogeveen vooruit geschoven. Het opstellen van een projectinrichting is daarom niet in 2020 opgepakt.

4. WIJ ZIJN EEN VITALE EN FLEXIBELE ORGANISATIE

En ineens was alles anders
De coronacrisis doet iets met de samenleving, maar doet zeker ook iets met de organisatie.
In de afgelopen jaren heeft de VRD gewerkt aan een organisatie waarin de vraag naar flexibiliteit, verandering en aanpassing van de organisatie hoog is. In maart werden door de coronacrisis onze kwaliteiten om wendbaar en flexibel te zijn erg belangrijk. Veel medewerkers van de VRD hebben in deze crisis heel andere rollen en taken opgepakt dan zij voorheen deden. Geplande ontwikkelingen en projecten kregen een andere inhoud. Dit betekende ook veel voor de ondersteunende organisatie, in het faciliteren van de organisatie en het organiseren van nieuwe taken.

Andere vragen en opdrachten

Inzet medewerkers
Om de inzet voor onze nieuwe opgave te kunnen oppakken, werden andere vragen aan de organisatie gesteld. Om de verschillende talenten binnen de organisatie goed te kunnen inzetten is een intern uitzendbureau opgezet. Medewerkers gaven aan welke andere talenten zij hebben en welke werkzaamheden zij konden op pakken. De vragen om ondersteuning vanuit de VRD, maar ook vanuit de GGD werden door het uitzendbureau voorzien van passende capaciteit.

Digitale ondersteuning (crisis) organisatie
Medewerkers werd gevraagd zoveel mogelijk vanuit huis te werken. Initiatieven die al liepen vanuit het project Digitale-Werk-Omgeving (DWO) werden gebruikt om de collega's van de VRD, GGD en crisisorganisatie te ondersteunen bij het digitaal samenwerken. Thuiswerken gaf meer druk op de ICT-omgeving en de ondersteunende organisatie. Het digitaal samenwerken via bijvoorbeeld videovergaderen heeft zich snel ontwikkeld. Naast de zorg om collega's optimaal te ondersteunen bij het thuiswerken, veel helpdeskvragen en uitreiken van apparatuur, stonden systemen continu onder druk. Noodzakelijke aanpassingen op het gebied van infrastructuur en informatieveiligheid zijn doorgevoerd.

Cyberweerbaarheid en cyberveiligheid
IDigitale verstoringen hebben al snel gevolgen voor ons dagelijks leven. Een digitale verstoring kan ook impact hebben op de veiligheidsregio zelf. Er kan bijvoorbeeld essentiële informatie verloren gaan of kantoorautomatiseringsprocessen kunnen uitvallen. Om dit te ondervangen zijn een goede **cyberveiligheid** en **cyberweerbaarheid** essentieel.

In 2020 hebben we samen met de GGD een Security office aangesteld. De VRD is lid geworden van ISAC voor de veiligheidsregio's. Een ISAC (Information Sharing and Analysis Centre) is erop gericht om informatie en kennis te delen over alle vormen van cyber.

Huisvesting
De inrichting van de brandweerposten en de kantoorlocaties Assen, Emmen en Hoogeveen zijn aangepast. Doordat medewerkers het grootste gedeelte van 2020 moesten thuiswerken, zijn de werkplekken veranderd in samenwerk- en ontmoetingsplekken. Looproutes zijn aangebracht, zodat medewerkers op een veilige wijze gebruik kunnen maken van de kantoren en posten.

Ondersteuning opbouw en inrichting teststraten en vaccinatieruimte
De VRD heeft de GGD ondersteund met het vinden van locaties en het openen van verschillende teststraten. Er zijn nu vier vaste teststraten in Assen, Emmen, Hoogeveen en Meppel ingericht en er kan gebruik gemaakt worden van een mobiele teststraat wanneer er zich brandhaarden elders in Drenthe voordoen. In de opstartfase van de teststraten hebben medewerkers van de VRD de rol van gastheer/gastvrouw van de verschillende teststraten op zich genomen.
In december is gestart met de opbouw van de test- en vaccinatielocatie op het TT-circuit te Assen.
Er wordt nog ondersteuning geleverd op diverse logistieke diensten en ICT-ondersteuning.

Zorg voor de medewerkers

Medewerkers ervaren de crisis op verschillende manieren. Het contact tussen medewerkers is anders, je spreekt en ziet jouw collega's minder dan je altijd gewend was. Niet iedereen kan hier even goed mee omgaan, dit vraagt om een andere manier van zorg voor de medewerkers. Er was extra aandacht voor personeelszorg vanwege corona, dit kreeg vorm door regelmatig contact te hebben met collega's via belrondes en waar nodig extra contact met individuele medewerkers. Ook een regelmatige attentie voor de thuiswerkende medewerkers hoorde hierbij.

Paraatheidsmonitor operationeel personeel

Bij het uitbreken van de pandemie in maart 2020 was de verwachting dat de operationele organisatie van de VRD (de brandweerposten, leidinggevende officieren en de crisismanagement functies) ook hard geraakt zouden worden.

Daarom is besloten om een systeem te ontwikkelen om de paraatheid te bewaken. Op basis van die monitor kunnen dan aanvullende maatregelen genomen worden. Hierbij kan gekozen worden uit diverse voorbereide maatregelen (zoals extra consignatie, dubbel aanrijden, kazerneren of inhuren). Deze maatregelen zijn ook vastgelegd in het continuïteitplan van de VRD.

De paraatheidsmonitor is een live website met aanduidingen voor elke operationele post en functie. Daarbij heeft de kleur van de aanduiding de attentiewaarde voor de stafsectie brandweer. Groen betekent dat er minder dan 10% zieken zijn, oranje 10% of meer ziek en rood meer dan 60% ziek is en/of de eenheid niet meer inzetbaar is. Het betreft alleen ziekmeldingen door of als gevolg van COVID-19 (bijv. quarantaine). De lokale postchefs en diverse functionarissen kunnen via een eenvoudig invulscherm de gegevens elk moment bijwerken. Zij worden elke week via een sms aan het bijhouden herinnerd.

In de paraatheidsmonitor is slechts enkele keren "oranje" geconstateerd, waarna met die posten contact is opgenomen over de ontstane situatie. Geen enkele keer is rood te zien geweest. Overigens past dit beeld bij de geluiden en indrukken die de diverse leidinggevenden hebben opgehaald uit "het veld". Daarmee is te concluderen dat in 2020 COVID-19 de paraatheid en inzetbaarheid van de operationele organisatie in Drenthe niet heeft aangetast.

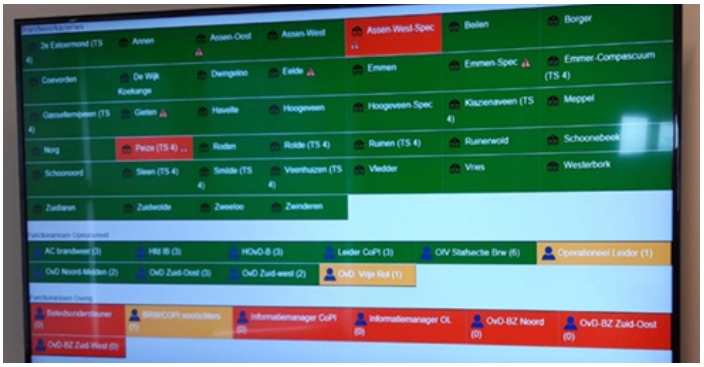

Monitor in laatste testfase maart 2020

Feiten en cijfers

Soort dienstverband	In dienst 2020	Uit dienst 2020
Vast/ tijdelijk	15	7
Vrijwilliger	50	51
Totaal	65	58

Instroom ten behoeve van paraatheid

Er zijn in 2020 zeven nieuwe manschappen aangenomen in de 24-uursdienst. Zij zijn als klas begonnen aan de duikopleiding en vervolgens aan de manschap opleiding. Daarnaast zijn er drie nieuwe centralisten begonnen op de meldkamer. Voor zowel de 24-uursdienst als de meldkamer geldt dat in roosters wordt gewerkt. Om de paraatheid te garanderen is het noodzakelijk om de bemensing op orde te hebben.

Verzuimcijfers 2020

Het verzuimpercentage is de laatste jaren vrij stabiel. Wel zien we een duidelijke daling van de meldingsfrequentie van 0,2. Wat inhoudt dat er minder kortdurend verzuim is. Dat zien we ook terug in het lage percentage kort verzuim. Dit zou het gevolg kunnen zijn van het thuiswerken. Doordat werknemers niet meer dagelijks naar kantoor gaan en wij flexibeler met onze werktijden omgaan, zou het kunnen zijn dat mensen zich minder snel ziekmelden. Maar dit is een vermoeden.

Het grootste deel van het verzuim zit in het lange verzuim. Samen met de arbodienst proberen wij de medewerkers zo goed mogelijk de ondersteunen in hun re-integratie.

	2020	2019	2018
Verzuimpercentage	3,18	3,18	3,54
Meldingsfrequentie	0,33	0,52	0.56
Onderverdeling verzuim%			
Kort verzuim (0-7 dagen)	0,19	0,36	0,40
Middellang verzuim (8-42 dagen)	0,23	0,52	0,49
Lang verzuim (43-365 dagen)	2,02	1,05	1,30
> 365 dagen	0,73	1,24	1,35

Financiële en algemene dekkingsmiddelen

Hieronder een toelichting van de grootste afwijkingen per missielijn.

Missielijnen:
Wij treden op bij calamiteiten en crises

Programma Calamiteiten en Crisis	L/B	2019	Primair	Wijzigingen	Begroting	Realisatie	Saldo
Crisisbeheersing	Lasten	-246	-238	-9	-247	-233	-14
	Baten	0	-9	9	0	32	-32
GHOR	Lasten	-1221	-1.266	0	-1.266	-1.227	-39
Operationele informatievoorziening	lasten	-136	-141	-16	-157	-159	2
Incidentbestrijding	Lasten	-4922	-4.620	294	-4.326	-3.949	-378
Techniek en Logistiek	Lasten	-1539	-1.384	-145	-1.529	-1.633	104
	Baten	36		30	30	37	-7
Vakbekwaamheid	Lasten	-1822	-1.767	44	-1.724	-1.428	-295
	Baten	20	2	10	12	13	-1
Investeringen	Lasten	-2961	-3.487	309	-3.178	-3.032	-146
	Baten	343	113	0	113	96	17
Personeelskosten	Lasten	-7760	-7.911	-120	-8.031	-8.173	142
	Baten	176	116	4	120	233	-113
Saldo Calamiteiten en Crisis		-20.032	-20.592	410	-20.182	-19.422	-760

Het effect van de coronacrisis is in deze missielijn duidelijk zichtbaar, er waren minder uitgaven dan begroot € 760.000,-:

- Als gevolg van de crisis zijn er minder oefeningen en opleidingen geweest. Hierdoor waren de uitgaven € 672.000,- lager
- Als gevolg van het doorschuiven van investeringen zijn de kosten lager € 129.000,-
- Om de “Nieuwe kijk op brandbestrijding” te ondersteunen zijn aanpassingen op de bepakking van brandweervoertuigen doorgevoerd, € 97.000,- aan hogere kosten
- Diverse projecten en ontwikkelingen hebben vanwege de crisis geen doorgang gehad. Hierdoor minder uitgaven € 84.000,-.
- Kosten personeel vallen iets hoger uit dan begroot, € 29.000,-.

Wij vergroten bewustwording over fysieke veiligheid

Programma Bewustwording	L/B	2019	Primair	Wijzigingen	Begroting	Realisatie	Saldo
Risicobeheersing	Saldo	-138	-90	-40	-130	-125	-5
	Baten	297	148	-48	100	167	-67
Crisisbeheersing	Lasten	-2822	-2.877	-43	-2.920	-2.972	52
	Baten	61	42	2	44	85	-41
Subtotaal		-2.602	-2.777	-130	-2.907	-2.846	-61

Ook in deze missielijn is het effect van de coronacrisis, er waren minder uitgaven dan begroot € 61.000,-:

- Diverse projecten en ontwikkelingen hebben vanwege de crisis geen doorgang gehad. Hierdoor minder uitgaven € 72.000,-.
- Kosten personeel vallen iets hoger uit dan begroot, € 11.000,-.

Wij zijn onderdeel van de samenleving

Programma Samenleving	L/B	2019	Primair	Wijzigingen	Begroting	Realisatie	Saldo
Jeugdbrandweer	Lasten	-17	-48	0	-48	-15	-32
	Baten	6	4	2	6	3	3
Huisvesting	Lasten	-2148	-1.965	-268	-2.233	-2.255	22
	Baten	882	793	110	903	898	5
Subtotaal		-1.277	-1.216	-155	-1.371	-1.369	-2

Binnen deze missielijn is € 2.000,- minder uitgegeven dan begroot:

- Diverse activiteiten voor de Jeugdbrandweer hebben door de crisis geen doorgang gehad. Hierdoor minder uitgaven € 29.000,-.
- Op de locatie Mien Ruysweg en in verschillende posten(RI&E) zijn aanpassingen aan het gebouw gedaan, hierdoor is er een overschrijding van de kosten met € 27.000,-.

Wij zijn een vitale en flexibele organisatie

Programma Organisatie (overhead)	L/B	2019	Primair	Wijzigingen	Begroting	Realisatie	Saldo
ICT	Lasten	-750	-824	20	-804	-839	35
Investeringen ICT	Lasten	-400	-125	-275	-400	-400	0
Ondersteunende functies	Lasten	-1180	-898	-191	-1.089	-1.114	25
	Baten	113	85	28	113	111	2
Personeel	Lasten	-3527	-3596	-55	-3.651	-3.715	64
	Baten	80	53	2	55	106	-51
Saldo Organisatie	Baten	-5.664	-5.305	-471	-5.776	-5.851	76
Totaal programma's		-29.575	-29.890	-346	-30.236	-29.489	-747

Binnen deze missielijn is € 76.000,- minder uitgegeven dan begroot:

- Als gevolg van de crisis is door de medewerkers veel vanuit huis gewerkt. Dit vroeg om extra ondersteuning van de ICT – middelen waardoor meer kosten zijn gemaakt € 35.000,-.
- De kosten voor de verzekering van het personeel zijn hoger € 27.000,- uitgevallen.
- Kosten personeel vallen iets hoger uit dan begroot, € 13.000,-.

Financiële en algemene dekkingsmiddelen

Dekkingsbronnen	L/B	2019	Primair	Wijzigingen	Begroting	Realisatie	Saldo
Gemeentelijke bijdrage	Baten	24688	25.763	-1	25.762	25.762	0
Bdur	Baten	5494	4.960	137	5.097	5.098	-1
Overige inkomsten/uitgaven	Lasten	-262	-870	570	-300	-78	-222
	Baten	0	0	0	0	185	-185
Coronakosten	Lasten	0	0	0	0	-310	310
	Baten	0	0	0	0	10	-10
Totaal aan dekkingsbronnen		29.920	29.853	706	30.559	30.666	-107
Resultaat voor bestemming		345	-37	360	323	1.178	-855
Mutatie reserves		139	37	-360	-323	-323	0
Resultaat na bestemming		484	0	0	0	855	-855

Binnen de algemene dekkingsmiddelen is per saldo € 107.000,- minder uitgegeven dan begroot:

- De kosten voor de coronacrisis zijn hier verantwoord deze bedroegen € 300.000,-.
- In het afgelopen jaar is een afrekening ontvangen van de belastingdienst en een ESF-subsidie deze hadden betrekking op voorgaande dienstjaren, een extra opbrengst van € 185.000,-.
- De uitvoering van het ontwikkelingsprogramma is door de crisis vertraagd, hierdoor lagere kosten van € 223.000,-

PARAGRAFEN

Inleiding

De van toepassing zijnde paragrafen op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording voor de VRD zijn

- Weerstandvermogen en risicobeheersing
- Financiering
- Verbonden partijen
- Bedrijfsvoering
- Onderhoud kapitaalsgoederen

De paragraaf bedrijfsvoering is geïntegreerd in de missielijn Vitale en flexibele organisatie en wordt niet hieronder toegelicht. De paragrafen Grondbeleid en Lokale heffingen zijn niet van toepassing voor de VRD.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft de relatie weer tussen de risico's waar geen maatregelen voor zijn getroffen en de weerstandscapaciteit die de gemeenschappelijke regeling heeft om de niet begrote kosten op te vangen. De paragraaf is als volgt opgebouwd:

- Risicobeleid
- Algemene reserve
- Weerstandscapaciteit
- Risico-inventarisatie per 31 december 2020

Risicobeleid

Beleidsuitgangspunten
In de nota reserves staan de beleidsuitgangspunten voor het weerstandsvermogen:

- De maximale algemene reserve bedraagt 5% van de begrote uitgaven
- Het minimale algemene reserve bedraagt 1% van de begrote uitgaven.

In 2021 zal de nota reserves worden geactualiseerd.

Algemene reserve

De begrote lasten in de begroting 2020 bedragen € 30.236.000,-. Dit houdt in dat de algemene reserve minimaal € 302.360,- en maximaal € 1.511.800,- moet bedragen. De huidige algemene reserve, € 973.964,- bedraagt 3,22% van de begrote uitgaven.

Weerstandscapaciteit

Onderstaande tabel geeft de weerstandscapaciteit weer voor bestemming resultaat 2020

Algemene reserve	Eindbalans	Resultaat bestemming	Beginbalans	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans
	31-dec-19	(besluit AB)	1-jan-20			31-dec-20
Algemene reserve	490.573		490.573	483.392	-	973.964

Bestemmingsreserves	Eindbalans	Resultaat bestemming	Beginbalans	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans
	31-dec-19	(besluit AB)	1-jan-20			31-dec-20
Rampenpot/Mono- en Multidisciplinair oefenen	250.459		250.459		-	250.459
BON nieuw leren	78.241		78.241	-	-	78.241
Opleiden en oefenen GHOR	80.000		80.000	-	-	80.000
Frictiereserve regionaliseren	183.600	(183.600)	-	-	-	-
Organisatieontwikkeling	222.695	(222.695)	-	-	-	-
WW kosten	15.803		15.803	8.224	-	24.027
LMS	500.000		500.000	-	-	500.000
Goed werkgeverschap	-	406.294	406.294	-	-	406.294
Beleidsimpuls	-		-	315.000	-	315.000
Corona crisis	-	483.392	483.392	-	483.392	-
Saldo bestemmingsreserves	1.330.797	483.392	1.814.189	323.224	483.392	1.654.022

Risico-inventarisatie per 31 december 2020

Bij de risico-inventarisatie worden de daadwerkelijke risico's (navolgende tabel) beoordeeld en hoe die zich verhouden ten opzichte van de weerstandscapaciteit. Een toelichting per risico staat in de bijlage IV.

Proces	Risico	Risicokans	Impact	Bedrag
Personeel	Rechtspositie brandweervrijwilligers	groot	gemiddeld	210.000
Personeel	Ongevallenverzekering	groot	klein	52.500
Materieel	Inzet en evaluatie grote calamiteiten	klein	groot	225.000
Personeel	Ontwikkelingen 2e loopbaanbeleid/FLO	klein	gemiddeld	90.000
Organisatie	Digitale verstoring	groot	groot	525.000
Organisatie	Claims als gevolg van effecten Covid bij inzetten	gemiddeld	groot	375.000
	Totaal risico's			1.477.500

Bij de risico-inventarisatie worden de daadwerkelijke risico's (zie tabel) beoordeeld en hoe die zich verhouden ten opzichte van de weerstandscapaciteit. Een toelichting per risico staat in de bijlage III. Door de risico's uit te drukken in een percentage van de weerstandscapaciteit verkrijgen we een ratio voor het weerstandsvermogen. Dit geeft aan, afgezet tegen onderstaande tabel die landelijk gebruikt wordt, in hoeverre de VRD in staat is om optreden van risico's op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van bestaande taken dan wel dat de deelnemende gemeenten om compensatie wordt gevraagd. De weerstandscapaciteit bestaat in de berekening uit de algemene reserve. Afgaande op de ratio is de VRD onvoldoende in staat om de risico's op te vangen en zou eventueel een beroep moeten worden gedaan op de gemeenten.

Voor resultaatsbestemming:

Ratio 2020	Weerstandscapaciteit	973.964	=	0,66
	Geïnventariseerde risico's	1.477.500		

Tabel beoordeling ratio:

Ratio	
> 2	uitstekend
1,4 - 2	ruim voldoende
1 - 1,4	voldoende
0,8 - 1	matig
0,6 - 0,8	onvoldoende
< 0,6	ruim onvoldoende

Financiering

Het Rijk stelt regels aan hoe gemeenten en provincies hun geld en kapitaal beheren. Die regels staan in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). Hoeveel geld gemeenten en provincies mogen lenen, is afhankelijk van de hoogte van de begroting.

- De kasgeldlimiet bepaalt hoeveel geld geleend mag worden voor een periode van maximaal 1 jaar.
- De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar.

Gemeenten en provincies mogen liquide middelen aanhouden bij de schatkist (schatkistbankieren). Hier krijgt men een rentevergoeding voor.

Doelstellingen VRD

De VRD hanteert de volgende doelstellingen op gebied van financiering:

- Voldoende liquiditeiten beschikbaar hebben om de vastgestelde plannen te kunnen uitvoeren.
- Beheersen van de risico's die zijn verbonden aan de financieringsfunctie, zoals renterisico en debiteurenrisico.
- Minimaliseren van de kosten van geldleningen.
- Verkrijgen en handhaven van toegang tot de financiële markten.

Renterisico kort en langlopende financiering

Kasgeldlimiet

De door het Rijk opgelegde kasgeldlimiet beperkt het risico van stijgende rentelasten voor de kortlopende financiering. De limiet beperkt de maximale omvang van de gemiddelde korte schuld
tot 8,2% van de totale lasten (€ 30.236.000,-) van de programmabegroting. Voor 2020 bedroeg de limiet € 2.479.000,-. In 2020 is VRD binnen de gestelde norm gebleven.

	Berekening kasgeldlimiet 2020 (bedrag * € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1	Toegestane kasgeldlimiet				
	* In procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
	* In bedrag	2.479	2.479	2.479	2.479
2	Omvang vlottende schuld	825	1.206	1.106	4.224
3	Vlottende middelen	612	11.549	13.172	11.648
	Toets kasgeldlimiet				
4	Totaal netto vlottende schuld	213	-10.343	-12.066	-7.424
	Toegestane kasgeldlimiet	2.479	2.479	2.479	2.479
	Ruimte	2.266	12.822	14.545	9.904

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijd van de kapitaalmarktleningen (looptijd lening > 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moeten worden aangepast. Het Rijk heeft de maximale omvang van leningen met een renteaanpassing vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Voor de VRD komt het neer op een bedrag van € 6.000.000,-. In 2020 is de VRD onder de gestelde norm gebleven.

	Renterisiconorm (in mln. Euro's)	2019	2020
	Berekening renterisiconorm		
1	Begrotingstotaal aan lasten	30	30,2
2	Vastgesteld percentage	20%	20%
3	Renterisiconorm, in bedrag (1x2)	6,0	6,0
	Berekening renterisico		
4	Renteherzieningen	0	0
5	Betaalde aflossingen	1,79	2,30
6	Renterisico (4+5)	1,79	2,30
	Toets aan renterisiconorm		
3	Renterisiconorm, in bedrag	6,0	6,0
6	Renterisico	1,79	2,30
	Ruimte + / overschrijding - (3-6)	4,2	3,8

Kasstroom/Emu overzicht

	Begroting	Rekening
Kasstroomoverzicht	2020	2020
Resultaat voor reserves	323.000	323.224
Operationele activiteiten	323.000	323.224
Investeringen	-3.615.630	-2.970.628
Afschrijvingen	3.114.000	3.099.060
Mutatie Voorzieningen	-402.194	-411.669
Saldo	-580.824	39.987
Financieringsactiviteiten		
Aflossing leningen	-2.796.670	-2.796.670
Mutatie Uitgezettte leningen	693	-10.000.693
Mutatie Vorderingen	668.691	12.985.387
Mutatie Overlopenden activa	1.029.008	2.415.483
Mutatie kortlopende schulden	1.676.007	-2.547.803
Saldo	577.728	55.705
Mutatie liquide middelen	-3.096	95.692
Liquide middelen	49	128.165
Stand 1 januari	249.951	330.676
Stand 31 december	250.000	458.841

De liquiditeitspositie is in 2020 toegenomen door het aantrekken van een nieuwe langlopende lening van € 10.000.000,-.

Verbonden Partijen

Definitie Verbonden Partij

Een Verbonden Partij (VP) is een privaat- of publiekrechtelijke organisatie waarin de VRD een financieel én een bestuurlijk belang heeft. Er is sprake van een financieel belang als de VRD aansprakelijk is bij het niet nakomen van de verplichtingen door de rechtspersoon. Er is sprake van een bestuurlijk belang als de VRD vertegenwoordigd is in het bestuur of zeggenschap daarin kan uitoefenen. Gelet op deze kwalificaties van belang kent de VRD geen verbonden partijen.
Hieronder worden de partijen waarmee de VRD een nauwe betrokkenheid heeft genoemd.

Stichting BON

De bestuurlijke deelname, samen met de veiligheidsregio's Fryslân en Groningen, in de Stichting Brandweeropleidingen Noord (BON) benadert de definitie van een verbonden partij. Er is echter volgens de statuten geen sprake van een financieel belang in de stichting. De stichting is aandeelhouder in de BON B.V. De BON B.V. heeft een 100%-deelneming in Oefencentrum Noord B.V. en Brandweeropleidingen Noord B.V. De BON factureert de afgenomen dienstverlening (opleiden of oefenen).

Instituut Fysieke Veiligheid

Dit is de organisatie die de krachten bundelt op het terrein van de fysieke veiligheid in Nederland. Het Instituut wordt bestuurd door de voorzitters van de 25 veiligheidsregio's. Zo levert het IFV onder andere een bijdrage aan de brandweeropleidingen en het delen van informatie en expertise. Ook houdt het IFV zich bezig met het verwerven en beheren van materieel, uitrusting en telecommunicatievoorzieningen. De VRD betaalt jaarlijks een contributie.

Samenwerkingspartijen

De VRD kan haar taken beter uitvoeren in samenwerking met andere partijen. De beste resultaten uit samenwerking zijn te behalen als de betrokken partijen zich vanzelfsprekend met elkaar verbonden voelen, bijvoorbeeld vanwege gemeenschappelijke waarden of belangen. Kwaliteit- en resultaatverbetering staan voorop.
Voorbeelden van samenwerking zijn:

- dienstverleningsovereenkomst met de Gemeente Tynaarlo voor de uitvoering van de salarisadministratie
- dienstverleningsovereenkomst met GGD Drenthe voor de administratievoering van de GHOR
- samenwerkingsovereenkomst met Veiligheidsregio Fryslân en Groningen voor de uitvoering van de personeelsadministratie voor het personeel van de MKNN wat niet overgegaan is naar de landelijk meldkamerorganisatie.
- samenwerkingsovereenkomst Zorg- en veiligheidshuis Drenthe (Pijofach,- AB besluit 3-10-2018)

Paragraaf Bedrijfsvoering

Opgenomen onder de missielijn vitale en flexibele organisatie.

Onderhoud kapitaalgoederen (investeringen)

Kapitaallasten materieel

Er wordt in de bijdrage van de basisbrandweerzorg uitgegaan van een bijdrage in het materieel op basis van het materieel vervangingsplan. De basis hiervoor is het overgenomen materieel van de gemeenten. De VRD moet binnen deze bijdrage zorgdragen voor de financiering en vervanging van het materieel. Dit betekent dat de afschrijvingslasten de komende jaren stijgen. Hiervoor is jaarlijks een verhoging van de gemeentelijke bijdrage van € 60.000,- noodzakelijk.

Huisvesting

Gesprekken met een aantal gemeenten lopen nog over de wijze waarop de huisvesting geregeld wordt en wat hier de financiële gevolgen van zijn. Dit wordt vervolgd in de komende jaren.

Investering 2020

Voor het investeringsoverzicht 2020 wordt verwezen naar de toelichting op de balans. Hieronder wordt ingegaan op een specifieke investering als voorbeeld.

Natuurbrandbeheersing

Het waterboordetachement van het Ministerie van Defensie heeft in september twee waterputten aangelegd('calamiteitenputten') in het Bargerveen bij Klazienaveen in de gemeente Emmen. Met de extra waterputten krijgt de brandweer in het Bargerveen sneller toegang tot bluswater. Dit moet ervoor zorgen dat brand sneller bestreden kan worden en daardoor minder flora en fauna verloren gaat. Het initiatief voor het boren van deze putten kwam van Staatsbosbeheer en Veiligheidsregio Drenthe is samenwerking met de gemeente Emmen.

Eind december zijn 2 nieuwe natuurbrandbestrijdingsvoertuigen uitgeleverd aan de posten Vries en Sleen, ter vervanging van de huidige standaard voertuigen. Deze twee posten kunnen na een inwerktraject, vanaf medio maart 2021 ook een specifieke bijdrage leveren aan het bestrijden van natuurbranden in Drenthe. Hiermee komt het totaal aantal natuurbrandbestrijdingsvoertuigen in Drenthe op 8. Met deze extra capaciteit is de VRD beter toegerust om een natuurbrand te bestrijden, ook kan er nu eventueel bijstand verleend worden aan een buurregio.

Recapitulatie Jaarrekening

Programma Calamiteiten en Crisis	L/B	2019	Primair	Wijziging	Na wijziging	2019	2019
Crisisbeheersing	Lasten	-246	-238	-9	-247	-233	-14
	Baten	0	-9	9	0	32	-32
GHOR	Lasten	-1221	-1.266	0	-1.266	-1.227	-39
Operationele informatievoorziening	lasten	-136	-141	-16	-157	-159	2
Incidentbestrijding	Lasten	-4922	-4.620	294	-4.326	-3.949	-378
Techniek en Logistiek	Lasten	-1539	-1.384	-145	-1.529	-1.633	104
	Baten	36		30	30	37	-7
Vakbekwaamheid	Lasten	-1822	-1.767	44	-1.724	-1.428	-295
	Baten	20	2	10	12	13	-1
Investeringen	Lasten	-2961	-3.487	309	-3.178	-3.032	-146
	Baten	343	113	0	113	96	17
Personeelskosten	Lasten	-7760	-7.911	-120	-8.031	-8.173	142
	Baten	176	116	4	120	233	-113
Saldo Calamiteiten en Crisis		-20.032	-20.592	410	-20.182	-19.422	-760
Programma Bewustwording							
Risicobeheersing	Lasten	-138	-90	-40	-130	-125	-5
	Baten	297	148	-48	100	167	-67
Personeelskosten	Lasten	-2822	-2.877	-43	-2.920	-2.972	52
	Baten	61	42	2	44	85	-41
Saldo Bewustwording		-2.602	-2.777	-130	-2.907	-2.846	-61
Programma Samenleving							
Jeugdbrandweer	Lasten	-17	-48	0	-48	-15	-32
	Baten	6	4	2	6	3	3
Huisvesting	Lasten	-2148	-1.965	-268	-2.233	-2.255	22
	Baten	882	793	110	903	898	5
Saldo Samenleving		-1.277	-1.216	-155	-1.371	-1.369	-2
Programma Organisatie (overhead)							
ICT	Lasten	-750	-824	20	-804	-839	35
Investeringen ICT	Lasten	-400	-125	-275	-400	-400	0
Ondersteunende functies	Lasten	-1180	-898	-191	-1.089	-1.114	25
	Baten	113	85	28	113	111	2
Personeel	Lasten	-3527	-3596	-55	-3.651	-3.715	64
	Baten	80	53	2	55	106	-51
Saldo Organisatie	Baten	-5.664	-5.305	-471	-5.776	-5.851	76
Totaal programma's		-29.575	-29.890	-346	-30.236	-29.489	-747
Totaal aan dekkingsbronnen		29.920	29.853	706	30.559	30.666	-107
Totaal aan dekkingsbronnen		29.547	29.421	349	29.770	29.918	148
Resultaat voor bestemming		345	-37	360	323	1.178	-855
Mutatie reserves		139	37	-360	-323	-323	0
Resultaat na bestemming		484	0	0	0	855	-855

Voor een toelichting op het resultaat wordt verwezen naar de verklaringen bij de missielijnen in het jaarverslag.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Op grond van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) dienen publieke organisaties de inkomens te publiceren van haar topfunctionarissen. Over 2020 verantwoorden we het inkomen van de directeur. Het voor VRD toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000,-.

Bedragen x € 1	
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01-01/31-12
Deeltijdfactor in fte	1,0 fte
Gewezen topfunctionaris	nee
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 126.296
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.450
Subtotaal	€ 142.746
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 201.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	€ 142.746
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Gegevens 2019	
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01-01/31-12
Deeltijdfactor in fte	1,0 fte
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	124.387
Beloningen betaalbaar op termijn	15.803
Subtotaal	140.190
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum 2019	194.000
Totale bezoldiging	140.190

Overzicht verschillen analyse incidenteel-Structureel

		Incidenteel	Structureel	Resultaat
Calamiteiten en Crisis				
	Minder oefenen en opleiden als gevolg van Corona	371.000		371.000
	Vakbekwaam worden en blijven	300.000		300.000
	Aanpassen systemen Nieuwe kijk op brandbestrijding	-96.000		-96.000
	Uitvoering investeringen	129.000		129.000
	GHOR	38.000		38.000
	Samenwerking Crisisbeheersing	46.000		46.000
Bewustwording				
	Uitvoering programma	71.000		71.000
Samenleving				
	Extra aanpassingen huisvesting	-27.000		-27.000
	Jeugdbrandweer		29.000	29.000
Organisatie				
	Extra inspanningen ICT	-35.000		-35.000
	Hogere kosten verzekeringen personeel	-27.000		-27.000
	Hogere Personeelskosten	-52.000		-52.000
Overige dekkingsmiddelen				
	Voorgaande dienstjaren	185.000		185.000
	Inzet extra middelen tbv ontwikkelingen	223.000		223.000
	Coronacrisis	-300.000		-300.000
		826.000	29.000	855.000

Bestemming exploitatie resultaat	
Stand per 31 december 2020	1.177.732
Onttrekkingen i.g.v. besluiten Algemeen Bestuur	
Toevoeging aan de reserve WW	8.224
Toevoeging aan de reserve Beleidsimpuls	315.000
Exploitatieresultaat boekjaar	854.508
Bestemming Resultaat Jaarrekening 2020	854.508
Toevoegen aan de algemene reserve	0
Uit betalen aan gemeenten naar rato	-854.508
Per Saldo	0

Balans en toelichting

De balans en toelichting zijn conform de waarderingsgrondslagen en richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording.

	Eindbalans	Eindbalans
Activa		
Vaste Activa		
Materiele vaste activa	22.049.454	21.921.021
Financiele vaste activa	1.614.030	1.294.382
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	668.691	11.648.006
Liquide middelen	330.676	458.841
Overlopende activa	1.029.008	1.386.475
TOTAAL ACTIVA	25.691.859	36.708.726
Passiva		
Vaste Passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	490.573	973.964
Bestemmingsreserve	1.330.797	1.654.022
Resultaat boekjaar	483.719	854.508
Voorzieningen	3.878.184	3.466.515
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	17.832.578	25.535.908
Vlottende Passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	1.676.008	4.223.810
TOTAAL PASSIVA	25.691.859	36.708.726

Toelichting op de balans

Voor vergelijksdoeleinden zijn de vergelijkende cijfers 2019 waar nodig aangepast.

Activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met lineaire afschrijvingen (gebaseerd op de verwachte economische levensduur). Kleine aankopen worden in het jaar van aanschaf direct ten laste van het resultaat gebracht. In 2020 is voor ruim € 2.970.000,- geïnvesteerd. De investeringen betreffen allen investeringen met een economisch nut.

Materiele vaste activa	Eindbalans	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Eindbalans
	31 december 2019				31 december 2020
Gebouwen					
Huisvesting	481.552	-		41.316	440.236
Vervoermiddelen					
Voertuigen	14.925.038	1.723.987	-	1.826.860	14.822.165
Inventaris rijdend materieel	1.841.533	305.614		278.653	1.868.494
Machines apparaten en installatie					
ICT	187.758	192.676		80.562	299.872
Inventaris	246.185	-		61.765	184.420
Materieel Duiken	180.307	24.683		37.019	167.970
Ademlucht	2.074.528	-		176.640	1.897.888
Overig					
Kleding	1.475.715	393.511		487.457	1.381.769
Telecommunicatie	152.957	200.406		72.050	281.312
Overig materieel	483.881	129.751		36.738	576.895
Totaal	22.049.454	2.970.628	-	3.099.060	21.921.022

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn opgenomen tegen nominale waarde. Het betreft lening aan personeel. Ter dekking van deze lening is recht van eerste hypotheek verstrekt. Bij vordering openbare lichamen is opgenomen de vordering op de gemeente Emmen inzake de afspraken FLO.

Financiele vaste activa	Eindbalans	Toevoeging	Aflossing	Eindbalans
	31-dec-19			31-dec-20
Leningen	7.786	-	811	6.975
Vorderingen openbare lichamen	1.606.244	-	318.837	1.287.407
Vlottende passiva	1.614.030	-	319.648	1.294.382

Vlottende activa

Het betreft hier uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar, liquide middelen en overlopende activa.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid. De vorderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar	Eindbalans	Eindbalans
	31-dec-19	31-dec-20
Debiteuren	28.231	24.743
Schatkistbankieren	261.891	11.105.011
Vorderingen op mede overheden	280.432	508.095
Overige vorderingen	98.136	10.158
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar	668.691	11.648.006

Door het schatkistbankieren is de VRD verplicht haar overtollige liquide middelen dagelijks over te maken aan de rekeningcourant bij het Rijk. Door de opgenomen geldlening zijn de overtollige middelen toegevoegd aan het schatkistbankieren.

Schatkistbankieren

Kwartaal	Saldo ultimo
I	482
II	10.811.833
III	12.205.669
IV	11.105.011

Liquide middelen	Eindbalans	Eindbalans
	31-dec-19	31-dec-20
Simpled card	25.003	29.406
Bank Nederlandse Gemeente	305.673	429.436
Saldo Liquide middelen	330.676	458.841

Dagelijks wordt de bankrekening bij de BNG afgeroomd tot een maximum van € 250.000,-. Dit is het saldo dat volgens de norm schatkistbankieren gehanteerd mag worden. Onderdeel van de liquide middelen is de betaalrekening van het Zorg- en veiligheidshuis Drenthe bij de BNG. Het saldo van € 204.646,- staat niet ter vrije beschikking aan de VRD. De VRD heeft de beschikking over een rekening-courant krediet bij de BNG van € 2.000.000,-.

Overlopende activa	Eindbalans	Eindbalans
	31-dec-19	31-dec-20
Overlopende activa	1.029.008	1.386.475

Dit betreft vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de komende begrotingsjaren komen. De meest in het oog springende lasten voor de komende jaren zijn:

- opleidingskosten
- huur kantoorruimte
- verzekering wagenpark
- software en ondersteuning ICT

Passiva

Vaste passiva

Vaste passiva zijn het eigen vermogen, voorzieningen en vaste schulden, met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer.

Eigen vermogen

Algemene reserve	Eindbalans	Resultaat bestemming	Beginbalans	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans
	31-dec-19	(besluit AB)	1-jan-20			31-dec-20
Algemene reserve	490.573		490.573	483.392	-	973.964

Bestemmingsreserves	Eindbalans	Resultaat bestemming	Beginbalans	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans
	31-dec-19	(besluit AB)	1-jan-20			31-dec-20
Rampenpot/Mono- en Multidisciplinair oefenen	250.459		250.459		-	250.459
BON nieuw leren	78.241		78.241	-	-	78.241
Opleiden en oefenen GHOR	80.000		80.000	-	-	80.000
Frictiereserve regionaliseren	183.600	(183.600)	-	-	-	-
Organisatieontwikkeling	222.695	(222.695)	-	-	-	-
WW kosten	15.803		15.803	8.224	-	24.027
LMS	500.000		500.000	-	-	500.000
Goed werkgeverschap	-	406.294	406.294	-	-	406.294
Beleidsimpuls	-		-	315.000	-	315.000
Corona crisis	-	483.392	483.392	-	483.392	-
Saldo bestemmingsreserves	1.330.797	483.392	1.814.189	323.224	483.392	1.654.022

Algemene reserve

De algemene reserve is bedoeld om financiële tegenvallers te kunnen opvangen. Daarnaast kan de reserve dienen als financieel dekkingsmiddel voor besluiten die niet zijn opgenomen in de begroting en het meerjarenperspectief. In de vergadering van het algemeen bestuur van 7 oktober is het bedrag wat bij de resultaatsbestemming van 2019 aan de bestemmingsreserve was toegevoegd voor de coronacrisis overgeheveld naar de algemene reserve op basis van voortschrijdend inzicht.

Bestemmingsreserves

De reserves zijn deels gebaseerd op verwachte (geschatte) kosten. De VRD heeft de volgende reserves gevormd:

Rampenpot
Bij een groot incident moeten meestal snelle beslissingen worden genomen, die direct financiële gevolgen hebben. Wanneer nog niet duidelijk is wie de drager van deze kosten zal worden, kan deze reserve worden aangesproken. In 2020 is geen beroep op de reserve gedaan.

BON nieuw leren
Deze reserve betreft gelden voor onderwijsvernieuwing voor brandweeropleidingen en-oefeningen. In 2020 is geen beroep op deze reserve gedaan. De kosten die werden verwacht in 2020 zijn in de exploitatie opgevangen waardoor deze ruimte ingezet kan worden voor nieuwe ontwikkelingen in 2021.

Opleiden en oefenen t.b.v. GHOR
De reserve is gevormd uit rijksbijdragen om extra uitgaven van mono- en multidisciplinair oefenen te dekken. Bijvoorbeeld een grote oefening met veel operationele eenheden van één keer in de vier jaar. Om fluctuaties te voorkomen in de gemeentelijke bijdrage is deze reserve gewenst. Ook zijn hiermee financiële middelen voorhanden om, indien noodzakelijk, een kwaliteitsimpuls te kunnen betalen. In 2020 is geen beroep op deze reserve gedaan.

WW kosten
Ingaande 2018 wordt bij de werknemers 0,1% ingehouden voor reparatie WW. Deze is bedoeld om toekomstige claims op te vangen. Deze inhouding in 2020 is aan de reserve toegevoegd.

LMS
In het voorjaar van 2018 hebben alle veiligheidsregio's met het ministerie financiële afspraken gemaakt over de overdracht van het beheer van de meldkamers naar de landelijke meldkamersamenwerking. Het beheer van de landelijke meldkamer wordt daarmee in 2020 een taak van de nationale politie. Om deze taak te financieren worden de veiligheidsregio's vanaf 2020 gekort op de rijksbijdrage. Om eventuele frictiekosten op te vangen, hebben alle regio's in 2018 een éénmalige bijdrage van € 500.000,- ontvangen. Er zijn nog voldoende vraagpunten na de landelijke samenvoeging die het in stand houden van deze reserve rechtvaardigen. In 2020 is geen beroep op deze reserve gedaan.

Goed werkgeverschap
Als waarden gedreven organisatie toont de VRD zich een goed werkgever voor eenieder die zijn of haar talenten wenst in te zetten. De realiteit is echter ook dat niet iedereen altijd zijn plek kan vinden binnen de organisatie. Bij de regionalisering is om die reden een frictiereserve gevormd en uit het jaarresultaat van 2015 is de reserve organisatieontwikkeling gevormd, mede bedoeld om mobiliteit te bevorderen. Door na de regionalisering medewerkers zorgvuldig te begeleiden naar een nieuwe werkplek binnen of buiten de organisatie en hier actief werk van te maken is de reserve regionalisering niet in zijn volle omvang nodig geweest. In 2020 is geen beroep op deze reserve gedaan.

Beleidsimpuls
In de vergadering van het algemeen bestuur van 16 december heeft het algemeen bestuur ingestemd met de inhoudelijke lijn van de beleidsimpuls. Gekozen is om voor een deel van de ontwikkelingen, om te kunnen starten in het eerste kwartaal, middelen beschikbaar te stellen. Bij vaststelling van het resultaat over 2020 zal gekeken worden naar de resterende middelen die gevraagd worden.

Coronacrisis
In de vergadering van 30 maart heeft het algemeen bestuur besloten het resultaat van 2019 niet terug te laten vloeien naar de gemeenten, maar hiervoor een bestemmingsreserve aan te houden om de eerste klap van de kosten van de coronacrisis op te kunnen vangen. In de vergadering van 7 oktober heeft het algemeen bestuur besloten de gelden van deze reserve over te hevelen naar de algemene reserve.

Voorzieningen

Voorzieningen	Eindbalans	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans
	31-dec-19			31-dec-20
Afkoopsom garantieschalen brandweer-personeel Assen	59.696		13.443	46.254
FLO brandweer Emmen	3.818.488	319.887	718.114	3.420.261
Saldo Voorzieningen	3.878.184	319.887	731.556	3.466.515

Afkoopsom garantiestelling functieschalen door gemeente Assen

Door de regionalisering is gemeentelijk personeel overgegaan naar Veiligheidsregio Drenthe. De gemeente Assen heeft zich garant gesteld voor inkomstenderving van de medewerkers als gevolg inpassing in lagere functieschalen. De gemeente Assen heeft de verplichting afgekocht door het storten van een éénmalige bijdrage. Jaarlijks zal een onttrekking uit de voorziening plaatsvinden ter compensatie van de extra personeelslasten. De hierop betrekking hebbende kosten zijn in 2020 ten laste gebracht van de voorziening.

Functioneel leeftijd ontslag (FLO) bezwarende functies

Voor de regeling voor uitkeringen ter zake van functioneel leeftijdsontslag (FLO) was een voorziening gevormd voor de verplichting per balansdatum. Deze voorziening is gebaseerd op de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting per balansdatum af te wikkelen. De verplichting wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde. De totale verplichting is berekend op basis van de verwachte uitgaven in de jaren tot en met 2041. De verplichting wordt opgebouwd op basis van het aantal verstreken dienstjaren. In de opbouw van de voorziening is rekening gehouden met 1% loonindexatie. Bij de opbouw van de voorziening wordt, gebaseerd op ervaringscijfers, ervan uit gegaan dat niet alle medewerkers gebruik zullen maken van het FLO. Hoeveel personen er daadwerkelijk gebruik zullen maken van de FLO-rechten is onzeker. Ten gevolge van wijzigingen in wet- en regelgeving in het afgelopen jaar worden we met een aantal forse aanpassingen geconfronteerd. Kosten van het FLO worden naar voren gehaald en versneld uitbetaald. Omdat in het FLO afspraken zijn gemaakt over 75% netto uitbetaling, komt iedere fiscale en sociale premiewijziging(bijv. pensioenpremie) ten laste van de VRD. In het kader van de FLO hebben we ook te maken met de RVU-boete, eind 2020 heeft de fiscus aangegeven dat dit niet alleen over de loonkosten moet worden gerekend maar over alle werkgevers kosten. Op basis van de laatst beschikbare informatie is duidelijk dat we de voorziening in 2021 tegen het licht moeten houden. Voor de jaarstukken 2020 hanteren we de consistente gedragslijn. Dat leidt ertoe dat we in 2020 een dotatie aan de voorziening moeten doen van € 310.000,-.

Vaste schulden

Het uitstaande bedrag aan leningen met een looptijd langer dan vijf jaar is € 25.535.908,-.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	Eindbalans	Toevoeging	Aflossing	Eindbalans
	31-dec-19			31-dec-20
BNG leningen	17.500.000	10.000.000	2.277.778	25.222.222
BNG overgenomen lening Hoogeveen	318.147	-	14.360	303.788
Personeel	14.431	-	4.533	9.898
Saldo vaste schulden	17.832.578	10.000.000	2.296.670	25.535.908

De rentelasten over het afgelopen jaar bedroegen € 332.745,-. Op dit moment kent de VRD vijf langlopende leningen

Lening	Leningnummer	Ingang	Looptijd	Rente	Hoofdsom	Restant per 31-12-2018
BNG Bank	40.78804	15-7-2002	30 Jaar	6,000%	61.924	9.898
BNG Bank	40.82599.01	2-5-2004	30 Jaar	5,350%	463.730	303.788
BNG Bank	40.108738	2-1-2014	15 Jaar	2,500%	15.000.000	8.055.556
BNG Bank	40.111208	12-6-2017	15 Jaar	0,985%	10.000.000	7.666.667
BNG Bank	40.113800	15-5-2020	10 Jaar	0,370%	10.000.000	9.500.000
						25.535.909

Vlottende passiva

De kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	Eindbalans	Eindbalans
	31-dec-19	31-dec-20
Crediteuren	275.177	911.969
Schulden aan mede-overheden	178.265	2.183.688
Overige schulden	1.222.566	1.128.153
Saldo vlottende schulden	1.676.007	4.223.810

De overige schulden bestaan voor het overgrote deel uit de nog te betalen vrijwilligersvergoeding kwartaal 4.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Contract partner	Omschrijving verplichting	periode	Verplichting per jaar	Resterende verplichting
AFAS	AFAS licentie	2016-2021	18.308	18.308
Long term CRE Fund B.V.	Huur Mien Ruysweg 1 te Assen	2015-2030	984.877	9.520.481
Gemeente Assen	Verrekening huur Mien Ruysweg 1 te Assen deel brandweer	2015-2030	682.493	6.597.438
Totaal deel huur Mien Ruysweg 1 Assen VRD			302.384	2.923.042
Aprisco B.V.	Huur locatie voor de ZVHD	2020-2024	29.561	125.634
Comparex	Software en licentie	2020-2024	131.448	525.791
Van Duijnen Koffie B.V.	Warme drankenautomaten	2021-2025	5.928	29.641
Catering Vitam	Verzorgen van de catering in Assen	2021-2025	25.975	129.876
Dokter Schoonmaakbedrijf	Schoonmaak gebouwen	2021-2025	187.473	937.363

AFAS
De VRD heeft samen met de GGD Drenthe een gezamenlijk financieel pakket (AFAS) aangeschaft en geïmplementeerd. De VRD heeft voor een periode van 65 maanden, ingaande op 1 augustus 2016 en eindigend op 31 december 2021 een contract afgesloten. Maandelijks betalen de VRD en de GGD gezamenlijk € 3.814,21 (incl. BTW) en de resterende verplichting ultimo 2020 bedraagt € 29.768,-. De verdeling hiervan is dat de VRD 40% en de GGD Drenthe 60% voor zijn rekening neemt. De resterende verplichting voor AFAS ultimo 2020 van de VRD (40%) bedraagt € 18.308,-.

Huur Mien Ruysweg 1 te Assen
De VRD huurt de locatie Mien Ruysweg 1 te Assen van Long term CRE Fund B.V. jaarlijks voor een bedrag van € 984.877,-. De huur is 1,11% verhoogd door indexering. Het gedeelte van het pand wat in het gebruik is door de brandweer wordt door de gemeente Assen jaarlijks gecompenseerd voor
€ 682.493,-. Ook deze vergoeding is geïndexeerd. Per saldo betaalt de VRD € 302.384,- jaarlijks aan huur. Beide contracten omtrent de huur hebben een looptijd van 15 jaar, ingaande op 1 september 2015 en eindigend 31 augustus 2030. De resterende verplichting voor de huur Mien Ruysweg 1 te Assen ultimo boekjaar van de VRD bedraagt € 2.923.042,-.

Aprisco
In het kader van uitvoering van de Pijofach taken van de VRD voor het ZVHD is met Aprisco een contract afgesloten voor de huur van een externe locatie met een looptijd van 5 jaar, tot 31 maart 2024. De verplichting bedraagt er jaar € 29.561,-- en de resterende verplichting ultimo 2020 bedraagt € 125.634,-. De ZVHD betaalt jaarlijks huur hiervoor aan de VRD.

Comparex
De VRD is samen met de GGD Drenthe een verplichting aangegaan voor software en licenties. Looptijd is 51 maanden tot en met 31 december 2024. De verplichting per jaar voor de VRD bedraagt € 131.448,-. De resterende verplichting van het contract ultimo 2020 bedraagt € 525.791,-.

Van Duijnen Koffie B.V.
De VRD is samen met de GGD Drenthe een verplichting aangegaan voor aankoop van warme dranken bij Van Duijnen Koffie B.V. Looptijd van het contract is 5 jaar ingaande 1 januari 2021 en looptijd tot 31 december 2025. De verplichting per jaar voor de VRD bedraagt € 5.928,-. De resterende verplichting van het contract ultimo 2020 bedraagt € 29.641,-.

Vitam
De VRD is samen met de GGD Drenthe een verplichting aangegaan voor de catering op de locatie Mien Ruysweg te Assen. De looptijd van het contract is 5 jaar ingaande 1 januari 2021 en looptijd tot 31 december 2025. De verplichting per jaar voor de VRD bedraagt € 25.975,-. De resterende verplichting van het contract ultimo 2020 bedraagt € 129.876,-.

Dokter Schoonmaakbedrijf
De VRD is samen met de GGD Drenthe een verplichting aangegaan voor de schoonmaak van diverse gebouwen. Looptijd van het contract is 5 jaren en looptijd tot 31 december 2025. De verplichting per jaar voor de VRD bedraagt € 187.473,-. De resterende verplichting van het contract ultimo 2020 bedraagt € 937.363,-.

Financiële kengetallen

Om een beeld te krijgen van de financiële positie van de VRD zijn vier voor ons verplichte toepasbare financiële kengetallen ontwikkeld:
1. netto schuldquote
2. solvabiliteit
3. taakvelden
4. structurele exploitatieruimte

Netto schuldquote/Netto schuldquote gecorrigeerd

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de VRD ten opzichte van de totale inkomsten en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

	31-12-2019	31-12-2020
Langlopende schulden	17.832.578	25.535.908
Kortlopende schulden	1.676.007	4.223.810
Financiele activa	1.614.030	1.294.382
Vorderingen	668.691	11.648.006
Liquide middelen	330.676	458.841
Subtotaal	22.121.982	43.160.948
Totale baten	29.918.444	30.666.385
Netto schuldquote	67,3%	61,8%

	31-12-2017	31-12-2018
Langlopende schulden	17.832.578	25.535.908
Kortlopende schulden	1.676.007	4.223.810
Vorderingen	668.691	11.648.006
Liquide middelen	330.676	458.841
Subtotaal	20.507.952	41.866.565
Totale baten	29.918.444	30.666.385
Netto schuldquote gecorrigeerd	61,9%	57,6%

De VNG heeft als richtlijn een norm van maximaal 130% voor de schuldquote. Daar blijft de VRD ruim onder.

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de VRD in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid.

Solvabiliteitsratio	
31-12-2019	9%
31-12-2020	9,5%

Taakvelden

Het volgende overzicht geeft inzicht in het verdelingsprincipe naar taakvelden:

Taakvelden			2020
Nummer	Omschrijving	Begroting	Rekening
0.7	Gemeentefonds	5.097	5.098
0.5	Algemene dekkingsmiddelen	25.762	25.762
0.8	Overige baten en lasten	-300	-193
	Totaal baten	30.559	30.666
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	23.386	22.691
0.4	Overhead	5.776	5.851
0.61	Treasury	464	333
8.3	Wonen en Bouwen	611	613
	Totaal lasten	30.236	29.489
0.10	Reserve mutaties	323	323
0.90	Venootschapsbelasting	-	-
Totaal resultaat		-	855

Onder het taakveld 0.4 Overhead zijn de kosten zoals vermeld in het programma Bestuur en ondersteuning opgenomen. Het taakveld 8.3 bestaat uit de kosten Risicobeheersing incl. personeelskosten. Bij het taakveld 0.8 overige baten en lasten zijn de afrekeningen vorige boekjaren opgenomen.

Structurele exploitatieruimte

In de begroting als de jaarrekening 2020 wordt een beroep gedaan op de reserves. De structurele exploitatieruimte is daarom in 2020 negatief.

Structurele exploitatieruimte	
1-1-2020	1,06
31-12-2020	3,84

BIJLAGEN

Bijlage I:

Leden dagelijks bestuur en algemeen bestuur

De VRD is een gemeenschappelijke regeling tussen de twaalf Drentse gemeenten. De leden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur zijn allen onbezoldigd lid. Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden de leden van het dagelijks bestuur aan.

Naam	Functie	Gemeente
de heer M.L.J. Out	Voorzitter algemeen en dagelijks bestuur	Assen
de heer K.B. Loohuis	Bestuurslid algemeen en dagelijks bestuur	Hoogeveen
de heer H.F. van Oosterhout	Bestuurslid algemeen en dagelijks bestuur	Emmen
de heer B.J. Bouwmeester	Bestuurslid algemeen bestuur	Coevorden
de heer R. Korteland	Bestuurslid algemeen bestuur	Meppel
de heer J. Seton	Bestuurslid algemeen bestuur	Borger-Odoorn
de heer M.J.F.J. Thijsen	Bestuurslid algemeen bestuur	Tynaarlo
de heer K. Smid	Bestuurslid algemeen bestuur	Noordenveld
mevrouw M.F.V. Damsma	Bestuurslid algemeen bestuur	Midden-Drenthe
de heer R. Jager	Bestuurslid algemeen bestuur	Westerveld
de heer R.T. de Groot	Bestuurslid algemeen bestuur	De Wolden
de heer A.W. Hiemstra	Bestuurslid algemeen bestuur	Aa en Hunze

Bijlage II:
Sisa bijlage

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 28 januari 2021				
JenV	**A2**	**Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)** **Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3** Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A2/01*	
			€ 5.097.667	

Bijlage III:
Toelichting per risico

Rechtspositie brandweervrijwilligers
Het vraagstuk waarbij de rechtspositie van brandweervrijwilligers in het geding is, heeft in 2020 ondanks de crisis toch wel veel aandacht gekregen, maar er is nog geen duidelijkheid over de richting die het opgaat. Samen met de werkgevers wil de minister kijken op welke wijze het aspect vrijwilligheid, wat zo kenmerkend is voor Nederland, kan blijven.

Ongevallenverzekering
Medewerkers van de VRD doen hun werkzaamheden vaak in risicovolle omstandigheden. Om als werkgever de financiële risico's van ongevallen te kunnen opvangen is er – samen met een aantal andere veiligheidsregio's - een ongevallenverzekering afgesloten. Deze verzekering loopt af op 31 december 2021 en is – zo is aangegeven door de verzekeringsmaatschappijen - in de huidige vorm en kosten niet meer te continueren. De VRD gaat inventariseren op welke wijze zij dergelijke risico's wil opvangen. Het is daarbij een aannemelijk risico dat de kosten voor ongevallenverzekering gaan toenemen. In landelijk verband trekken nu de 25 veiligheidsregio's samen op om hier een oplossing voor te vinden, hierin wordt samengewerkt met onder meer de VNG en samenwerking gezocht met de BNG.

Inzet en evaluatie grote calamiteiten
Wanneer zich een grote calamiteit voordoet, leidt dit tot bovenmatige inzet waardoor veel extra kosten gemaakt moeten worden met name door Brandweerzorg, Crisisbeheersing en Rampenbestrijding en GHOR. Er kan inzet van derden nodig zijn en er volgt een uitvoerige evaluatie(leertafel). Dit soort kosten is niet structureel in onze beleidsbegroting voorzien.

Ontwikkelingen 2e loopbaanbeleid/FLO
Voor brandweermedewerkers die na 2006 in dienst zijn gekomen heeft de werkgever na 20 jaar de verplichting om te zorgen voor een andere functie. Maatregelen hiervoor worden al eerder in gang gezet, maar het is nog onzeker of dit op termijn tot de gewenste resultaten zal leiden. Medewerkers worden aangespoord en ondersteund om zelf initiatief te nemen om ander werk te vinden. Wellicht dat voor deze medewerkers een vorm van FLO in het leven geroepen wordt. Door externe ontwikkelingen op het gebied van de huidige FLO regeling dreigen de regio's met hogere kosten te maken te krijgen die niet in de voorziening zijn meegenomen.

Digitale verstoring
Onze afhankelijkheid van digitale systemen wordt steeds groter. Denk aan het thuiswerken en de dagelijkse handelingen als bellen, reizen of betalen, slimme sensoren in veiligheidssystemen en volledig geautomatiseerde processen in tal van bedrijfstakken. Steeds vaker zijn verschillende systemen ook nog aan elkaar gekoppeld. Met de toenemende interactie tussen fysiek en digitaal komen onze economie, nationale veiligheid en het normale maatschappelijk leven op onvoorziene manieren in gevaar. Het kan bijvoorbeeld gaan om ontvreemding van informatie, maar ook om ontwrichting door inzet van gijzelsoftware.

Claims als gevolg van effecten COVID-19 bij inzetten
In het afgelopen jaar zijn veel van de oefen- en opleidingsmogelijkheden niet benut. Onzeker is wat dit voor consequenties kan hebben op de inzet van de medewerkers. Mogelijk dat aan kennis en kunde ingeboet is en dat dit risico's voor de medewerkers tot gevolg heeft. Daarnaast moeten we ook rekening houden met claims van derden door onoordeelkundige inzet ten gevolge van de ongewenste onderbreking van deze oefen- en opleidingscyclus door COVID-19.

Bijlage IV:
Controleverklaring

bentacera

Aan het algemeen bestuur van
de Veiligheidsregio Drenthe

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2020 van de Veiligheidsregio Drenthe (hierna: VRD) te Drenthe gecontroleerd.

Naar ons oordeel
- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van VRD per 31 december 2020 als van de baten en lasten over 2020 in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in de door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader 2020.

De jaarrekening bestaat uit:
1. de balans per 31 december 2020;
2. het overzicht van baten en lasten 2020;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. verantwoording in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT), als zelfstandig hoofdstuk onderdeel uitmakend van de toelichting op de staat van baten en lasten en
5. de SiSa bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO), de door het algemeen bestuur op 16 december 2020 vastgestelde normenkader 2020 en het Controleprotocol WNT 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van VRD zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening als geheel bepaald op € 324.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstoleranties bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten, inclusief toevoegingen aan reserves. De materialiteit is gebaseerd op het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden en de door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader 2020. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteits-voorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2020. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan hen tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 16.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:
- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen,
- overzicht verschillen analyse Incidenteel-Structureel

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in ingevolge artikel 213 lid 3 onder d van de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de verordening van de VRD. In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het BADO, het normenkader 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.
Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
  - dat baten en lasten alsmede balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,

  het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen..

Wij communiceren met het algemeen bestuur andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Drachten, 19 maart 2021

Bentacera Registeraccountants B.V.
was getekend

T.A. Schurer RA